TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2021/513

2021 m. kovo 22 d.

kuriuo Estijos Respublikai pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 4 d. Estija paprašė Sąjungos finansinės paramos, kad papildytų nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir švelninti protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

(2) numatoma, kad COVID-19 protrūkis ir išskirtinės priemonės, kurias Estija įgyvendino siekdama suvaldyti protrūkį ir jo socialinį, ekonominį bei su sveikata susijusį poveikį, turės didžiulį poveikį viešiesiems finansams. Pagal Komisijos 2020 m. rudens prognozę, iki 2020 m. pabaigos Estijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola turėjo sudaryti atitinkamai 5,9 % ir 17,2 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Remiantis Komisijos 2021 m. tarpine žiemos prognoze, 2020 m. Estijos BVP sumažėjo 2,9 %;

(3) COVID-19 protrūkis imobilizavo didelę Estijos darbo jėgos dalį. Dėl to Estijoje staiga smarkiai padidėjo viešosios išlaidos, susijusios su sutrumpinto darbo laiko programomis ir panašiomis priemonėmis, taip pat dėl COVID-19 protrūkio nustatytomis atitinkamomis su sveikata susijusiomis priemonėmis, nurodytomis 4–9 konstatuojamosiose dalyse;

(4) 2021 m. vasario 4 d. Estijos prašyme nurodytame 2016 m. lapkričio 17 d. Vyriausybės reglamente Nr. 130 „Tööhõiveprogramm 2017–2020“ su pakeitimais, padarytais 2020 m. ([2]), nustatyta trumpalaikė darbo rinkos programa, skirta darbo vietoms išsaugoti (programa galioja nuo 2020 m. kovo 23 d.). Jos tikslas – remti privačiojo sektoriaus darbuotojus, kurių darbo užmokestis arba darbo valandos dėl didelio nepaprastosios padėties poveikio buvo laikinai sumažinti, mokant darbuotojams iki 70 % jų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio ir neviršijant 1 000 EUR vienam darbuotojui per mėnesį. Ši programa buvo laikina ir taikoma nepaprastosios padėties laikotarpiu nuo 2020 m. kovo mėn. iki gegužės mėn. Atsižvelgiant į tęstinį nepaprastosios padėties poveikį, Reglamentas Nr. 130 buvo dar kartą iš dalies pakeistas ([3]) ir pakeistas taikomas iki 2020 m. birželio mėn. pabaigos. Nemokamų atostogų programos sąlygos buvo patikslintos ir valstybės parama darbuotojui buvo sumažinta iki 50 % darbuotojo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, neviršijant 800 EUR vienam darbuotojui. Kad gautų valstybės paramą darbuotojams remti, bendrovės turėjo mokėti ne mažiau kaip 150 EUR (bruto) už vieną darbuotoją per mėnesį, kad kiekvienas darbuotojas gautų bent 584 EUR mėnesinį darbo užmokestį, kuris lygus minimaliam darbo užmokesčiui;

([1]) OL L 159, 2020 5 20, p. 1.
([2]) *Riigi Teataja* (toliau – RT) I, 2020 3 20, 3.
([3]) RT I, 2020 5 30, 4.

(5) 2021 m. vasario 4 d. Estijos prašyme nurodytame 2020 m. balandžio 9 d. Vyriausybės reglamente Nr. 26 „Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused“ ([4]) nustatyta išmoka, skirta tam, kad tėvai, kurie nepaprastosios padėties metu turėjo laikinai nedirbti, kad galėtų rūpintis savo specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais, išlaikytų pajamas. Ši priemonė buvo laikina ir taikoma nepaprastosios padėties laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 12 d. iki gegužės 17 d. Išmoka apskaičiuota remiantis socialiniu mokesčiu, 2019 m. sumokėtu nuo tėvo (motinos) darbo užmokesčio. Paramos lėšomis buvo mokama 70 % vieno iš tėvų vidutinio dienos darbo užmokesčio;

(6) 2021 m. vasario 4 d. Estijos prašyme nurodytuose 2020 m. balandžio 30 d. Kultūros ministro reglamente Nr. 7 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede lauluja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele“ ([5]), 2020 m. balandžio 30 d. Kultūros ministro reglamente Nr. 9 „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale“ ([6]) (galiojusiame nuo 2020 m. gegužės 3 d. iki rugsėjo 11 d.) ir 2014 m. lapkričio 26 d. Reglamente „Treeneri töötajõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord“ su pakeitimais, padarytais 2020 m. ([7]), nustatyta trumpalaikė programa, skirta laisvai samdomiems menininkams, sporto treneriams bei chorų ir šokių grupių vadovams. Ši priemonė buvo laikina ir taikoma dėl COVID-19 protrūkio susidariusios nepaprastosios padėties laikotarpiu. Laisvai samdomiems menininkams buvo skirta suma, lygi minimaliam dviejų mėnesių darbo užmokesčiui. Vyriausybė parėmė chorų ir liaudies šokių grupių vadovų ir sporto trenerių pajamas ir apmokėjo 70 % 2019 m. spalio mėn. – 2020 m. vasario mėn. gauto vidutinio darbo užmokesčio, neviršijant 1 000 EUR. Parama sporto treneriams sudarė 50 % jų įprasto darbo užmokesčio, o likusius 50 % apmokėjo sporto organizacijos;

(7) Estija nustatė keletą su sveikata susijusių priemonių COVID-19 protrūkio padariniams šalinti. 2021 m. vasario 4 d. Estijos prašyme nurodytame 2020 m. balandžio 15 d. Parlamento akte „Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus“ ([8]) nustatyta su sveikata susijusi priemonė, pagal kurią Vyriausybė gali pirkti asmenines apsaugos priemones, papildomas bendras prekes ir vartojimo reikmenis;

(8) 2021 m. vasario 4 d. Estijos prašyme nurodytame 2020 m. balandžio 23 d. Vyriausybės reglamente Nr. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“ ([9]) nustatyta trumpalaikė paramos ligoninėms programa, skirta kompensuoti laikinųjų darbuotojų, dirbančių COVID-19 ir intensyviosios terapijos skyriuose, samdymo išlaidoms ir gydytojų, slaugytojų ir kitų susijusių darbuotojų viršvalandžių apmokėjimo išlaidas. Paramos lėšomis apmokamos išlaidos, susijusios su papildomai samdomais darbuotojais dirbti ligoninių COVID-19 ir intensyviosios terapijos skyriuose. Papildomi darbuotojai buvo įdarbinti už didesnį darbo užmokestį siekiant juos motyvuoti nepaprastosios padėties metu;

(9) 2021 m. vasario 4 d. Estijos prašyme nurodytame 2020 m. balandžio 23 d. Vyriausybės reglamente Nr. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“ ([10]) nustatyta kompensacija darbuotojams už pirmąsias tris laikinojo nedarbingumo atostogų dienas. Ši priemonė buvo laikina ir taikoma nepaprastosios padėties laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 13 d. iki gegužės 17 d. Estijos sveikatos draudimo fondo draudžiamiems asmenims buvo kompensuojama daugiau nedarbingumo ir priežiūros atostogų dėl COVID-19 dienų – buvo kompensuojamos ir trys pirmosios nedarbingumo dėl ligos dienos, už kurias paprastai moka darbuotojas;

(10) Estija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas finansinės paramos prašymo sąlygas. Estija pateikė Komisijai tinkamų įrodymų, kad faktinės viešosios išlaidos nuo 2020 m. vasario 1 d. padidėjo 230 000 000 EUR dėl nacionalinių priemonių, kurių imtasi siekiant sumažinti socialinį ir ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį. Tai staigus smarkus padidėjimas, nes jis susijęs ir su naujomis priemonėmis, ir su didesniu esamų priemonių poreikiu, kurios kartu taikomos didelei Estijos darbo jėgos daliai;

([4]) RT I, 2020 4 10, 5.
([5]) RT I, 2020 4 30, 28.
([6]) RT I, 2020 4 30, 29.
([7]) RT I, 2020 5 5, 21.
([8]) RT I, 2020 4 21, 2.
([9]) RT I, 2020 4 24, 13.
([10]) RT I, 2020 4 24, 13.

(11) Komisija pagal Reglamento (ES) 2020/672 6 straipsnį pasikonsultavo su Estija ir patikrino, ar dėl COVID-19 protrūkio staiga smarkiai padidėjo faktinės viešosios išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, taip pat atitinkamomis su sveikata susijusiomis priemonėmis, nurodytomis 2021 m. vasario 4 d. prašyme;

(12) todėl finansinė parama turėtų būti suteikta siekiant padėti Estijai mažinti didelio ekonomikos sukrėtimo, kurį sukėlė COVID-19 protrūkis, socialinį ir ekonominį poveikį. Sprendimus dėl paramos dalių ir dalinių išmokų terminų, dydžio ir išmokėjimo Komisija turėtų priimti glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis valdžios institucijomis;

(13) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vidaus rinkos veikimo iškraipymo, ypač pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 108 straipsnį;

(14) sprendimas suteikti finansinę paramą priimtas atsižvelgiant į esamus ir numatomus Estijos poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2020/672 jau pateiktus ar numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, taikant vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Estija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2 straipsnis

1. Sąjunga suteikia Estijai paskolą, kuri neviršija 230 000 000 EUR. Ilgiausias vidutinis paskolos grąžinimo terminas – 15 metų.

2. Šiuo sprendimu suteiktos finansinės paramos prieinamumo laikotarpis yra 18 mėnesių nuo pirmos dienos po šio sprendimo įsigaliojimo.

3. Komisija Sąjungos finansinę paramą Estijai teikia ne daugiau kaip aštuoniomis dalimis. Bet kuri dalis gali būti išmokama viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Pirmos dalies dalinių išmokų grąžinimo terminai gali būti ilgesni negu 1 dalyje nurodytas ilgiausias vidutinis grąžinimo terminas. Tokiais atvejais kitų dalinių išmokų grąžinimo terminai nustatomi taip, kad išmokėjus visas dalis būtų laikomasi 1 dalyje nurodyto ilgiausio vidutinio grąžinimo termino.

4. Pirma dalis išmokama įsigaliojus Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje numatytam paskolos susitarimui.

5. Estija apmoka Reglamento (ES) 2020/672 4 straipsnyje nurodyto Sąjungos finansavimo išlaidas, susijusias su kiekviena dalimi, ir visus Sąjungos mokesčius, sąnaudas ir išlaidas, atsiradusius dėl finansavimo, susijusio su pagal šio straipsnio 1 dalį suteikta paskola.

6. Dėl dalių dydžio ir išmokėjimo, kaip ir dėl dalinių išmokų dydžio, sprendžia Komisija.

3 straipsnis

Estija gali finansuoti šias priemones:

a) trumpalaikę darbo rinkos programą, skirtą darbo vietoms išsaugoti, nustatytą 2016 m. lapkričio 17 d. Vyriausybės reglamente Nr. 130 „Tööhõiveprogramm 2017–2020“ su pakeitimais, padarytais 2020 m.;

b) išmoką, skirtą tam, kad tėvai, kurie nepaprastosios padėties metu turėjo laikinai nedirbti, kad galėtų rūpintis savo specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais, išlaikytų pajamas, nustatytą 2020 m. balandžio 9 d. Vyriausybės reglamente Nr. 26 „Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused“;

c) trumpalaikę programą, skirtą laisvai samdomiems menininkams, sporto treneriams bei chorų ir šokių grupių vadovams, nustatytą 2020 m. balandžio 30 d. Kultūros ministro reglamente Nr. 7 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele“ ir Kultūros ministro 2020 m. balandžio 30 d. Reglamente Nr. 9 „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale“ ir 2014 m. lapkričio 26 d. Reglamente „Treeneri tööjõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord“ su pakeitimais, padarytais 2020 m.;

d) su sveikata susijusią priemonę, pagal kurią Vyriausybė gali pirkti asmenines apsaugos priemones, papildomas bendras prekes ir vartojimo reikmenis, nustatytą 2020 m. balandžio 15 d. Parlamento akte „Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus“;

e) trumpalaikę paramos ligoninėms programą, skirtą kompensuoti laikinųjų darbuotojų, dirbančių COVID-19 ir intensyviosios terapijos skyriuose, samdymo išlaidoms ir gydytojų, slaugytojų ir kitų darbuotojų viršvalandžių apmokėjimo išlaidoms, nustatytą 2020 m. balandžio 23 d. Vyriausybės reglamente Nr. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“;

f) kompensaciją darbuotojams už pirmąsias tris laikinojo nedarbingumo atostogų dienas, nustatytą 2020 m. balandžio 23 d. Vyriausybės reglamente Nr. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Estijos Respublikai.

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo adresatui apie jį dieną.

5 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2021 m. kovo 22 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
M. do C. ANTUNES